

# Powstania przeciwko rosyjskim zaborcom

## Uprisings Against Russian Ocupiers

# 1830, 1863

n.e. / AD

## 1830-1831



Wojciech Kossak, *Noc Listopadowa* / Wojciech Kossak, *November Night*



Bitwa pod Stoczkiem / Battle of Stoczek

### Noc Listopadowa 1830

Powstanie listopadowe rozpoczęło się 29 listopada 1830 od próby zgładzenia przez podchorążych wielkiego księcia Konstantego, któremu jednak udało się uciec w kobiecym przebraniu. Przywódcą podchorążych był Piotr Wysocki, który po powstaniu został skazany na karę śmierci, ostatecznie zamienioną na 20 lat katorgi na Syberii.



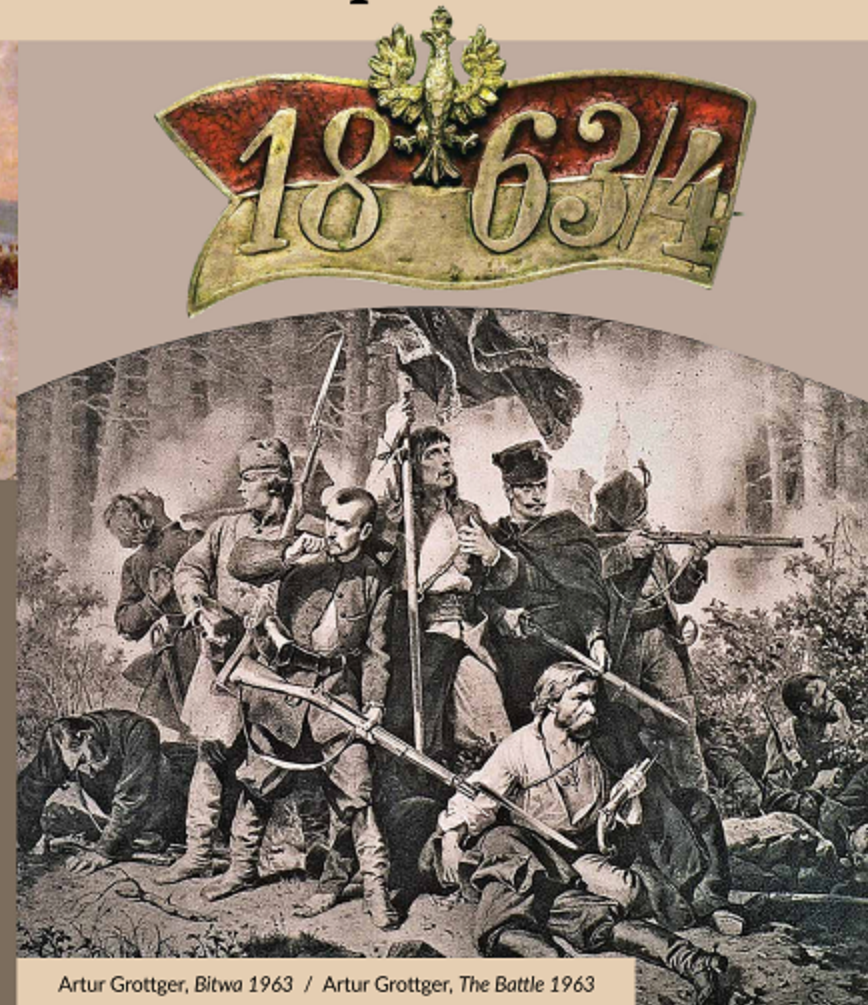
Piotr Wysocki



Video (PL):  
youtube.com/watch?v=1AAPSfP9o20

### November Night 1830

The November Uprising began at night on November 29, 1830 when cadets tried to assassinate the Grand Duke Constantine, but he had escaped in woman's clothing. A leader of Polish cadets was a lieutenant Piotr Wysocki, who after the Uprising was sentenced to death, but eventually this sentence was changed to 20 years' Siberia exile.



Artur Grottger, *Bitwa 1863* / Artur Grottger, *The Battle 1863*



### Romuald Traugutt (1826-1864)

Romuald Traugutt zbyt późno przejął dowództwo powstania styczniowego, żeby wpłynąć na jego przebieg, ale udało się usprawnić dowodzenie i przegrupować wojsko. Był doskonałym oficerem, gorliwym i ascetycznym katolikiem. Po upadku powstania, Traugutt został skazany na karę śmierci, którą wykonano w warszawskiej cytadeli.



Romuald Traugutt



Video (PL):  
youtube.com/watch?v=HqPKoode9A

### Romuald Traugutt (1826-1864)

Romuald Traugutt took the leadership the January Insurrection too late. He couldn't change the result, but reorganized the military command and expended the area of operation. He was an excellent officer, ascetic, devout Christian. After the uprising failed, Traugutt was sentenced to death and hanged near the Warsaw Citadel.

## Powstanie Listopadowe

Gdy w latem 1830 rewolucje narodowyzwoleńcze wybuchły w Paryżu i Brukseli, car Mikołaj I wyraził chęć wysłania polskiego wojska do ich stłumienia. Przeciwni temu podchorążowie ze szkoły oficerskiej 29 listopada 1830 rozpoczęli powstanie narodowe w Polsce. Sejm 25 stycznia 1831 detronizował cara Mikołaj I, co spowodowało wysłanie armii rosyjskiej do Polski. Polskie wojsko choć mniej liczne było nastawione patriotycznie a korpus oficerski posiadał duże doświadczenie. Z wielu krajów Europy przybyli ochotnicy, między innymi setki oficerów napoleoński, aby walczy po polskiej stronie. Pomimo wygrania wiele bitew, powstańcy ulegli przeważającej sile wroga.

## November Uprising

When a revolution broke out in Paris and Brussel in 1830 and the Russian emperor Nicolas I indicated his intentions of using the Polish Army to suppress them, Polish secret society of infantry cadets staged an uprising in Warsaw. The Sejm acknowledged a state of insurrection on January 25, 1831 by voting the dethronement of Nicolas as King of Poland. In February Russian troops marched into Poland. The Polish Army was smaller but more motivated and the officer corps were more experienced, moreover hundreds volunteer from abroad took part in the uprising, including Napoleonic officers. Even though the Polish Army won many battles, it was unable to stop the Russians and the November Uprising was crushed.

## Powstanie Styczniowe

Powstanie Styczniowe było walką partyzancką prowadzoną przez walczących o niepodległość Polaków przeciwko regularnej rosyjskiej armii. Powstańcze walki miały miejsce nie tylko w Polsce ale także na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Powstańcy stoczyli około 1200 bitew i potyczek. Wielu europejskich intelektualistów, pisarzy i polityków, jak chociażby Garibaldi, było pod wrażeniem odwagi Polaków. Powstanie zostało brutalnie stłumione, wykonano wiele wyroków śmierci a tysiące więźniów zesłano na Sybir. Po powstaniu Polacy zaniechali walki zbrojnej z zaborcami, przystąpili do „pracy organicznej”, koncentrując się na gospodarce i kulturze.

## January Uprising

The January Uprising was a guerilla war with small units of Polish patriots against the regular Russian Army. The insurrection spread beyond Poland into Lithuania and a section of Belorussia and attracted volunteers from the portion of Poland under Prussian and Austrian rule. The insurgents waged more than 1200 battles and skirmishes. Many foreign intellectuals, writers and politician, including Garibaldi applaud Poland's courage. The uprising was brutally crushed by public execution and deportation of thousands of people to Siberia. After the January Uprising the Poles abandoned armed struggle and turned instead to the idea of “organic work”: economic and culture self-improvement.

